

**Program realizacji wewnątrzszkolnego
systemu doradztwa zawodowego
w Szkole Podstawowej Nr 2
w Humniskach**

Rok szkolny 2019/2020

1. Wstęp

Współczesny rynek edukacji i pracy charakteryzuje się ciągłymi zmianami. Globalizacja gospodarki, postęp informatyczny, wzrastająca ilość informacji dotycząca zawodów i dróg kształcenia oraz bezrobocie, powodują trudności w przystosowaniu się do tych zmian. Młody człowiek musi być przygotowany do funkcjonowania w nowej rzeczywistości, gotowy do podnoszenia swoich kwalifikacji, ustawicznego dokształcania się, zdobywania nowych umiejętności, przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu. Dlatego tak ważna jest umiejętność planowania kariery edukacyjno-

zawodowej przez uczniów, umiejętność podejmowania trafnych decyzji i dokonywania wyborów. Planowanie nie jest jednak jednorazową decyzją, ale procesem występującym w okresie całego życia. Działania z zakresu orientacji zawodowej pomagają w kształtowaniu tej kariery. Skuteczne poradnictwo zawodowe wzmacnia poczucie wartości młodych ludzi, co pozwala im trafniej określać swoje umiejętności, kompetencje, zainteresowania.

Szkolny program doradztwa zawodowego obejmuje orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień. Program określa zadania i metody oraz formy pracy doradcy zawodowego oraz nauczycieli w ramach rocznych planów działania. Szkolny program doradztwa umożliwi uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

2. Główne cele programu.

- a) Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- b) wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- d) przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- e) gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- f) pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu,
- g) współpraca z instytucjami wspierającymi w wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,
- h) współpraca z przedstawicielami różnych grup zawodowych.

3. Zadania:

1. Udzielanie pomocy uczniom w osiągnięciu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.
2. Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny,
3. Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona),
4. Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach,
5. Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu,
6. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy,
7. Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy,
8. Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy,
9. Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań,
9. Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.

4. Osoby odpowiedzialne za realizację doradztwa zawodowego w szkole:

- wychowawcy klas
- pedagog
- wszyscy uczący

5. Szczegółowe cele programu;

a) Uczniowie

- Wdrażanie uczniów do samopoznania, autodiagnoza preferencji i zainteresowań,
- Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy,

Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem,
Przełamywanie barier emocjonalnych,
Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy,
Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

b) Rodzice

Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
Przygotowanie uczniów do podjęcia właściwej decyzji odnośnie wyboru dalszej szkoły,
Dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach,
Planowanie karier edukacyjnych i zawodowych,
Dostarczenie informacji o ścieżkach edukacyjnych, przeciwwskazaniach zdrowotnych.

c) Nauczyciele

Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji zawodowej w szkole,
Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych,
Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej,
Uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
Wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami,
Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

6. Instytucje wspomagające realizację programu:

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Brzozowie,
Liceum Ogólnokształcące w Brzozowie,
Zespół Szkół Ekonomicznych w Brzozowie,
Zespół Szkół Budowlanych w Brzozów

7. Tematyka działań

Tematyka	Metody. formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni	Przewidywane efekty
Klasy I – III				
1. Poznanie siebie.	Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach. Metody pracy: opowiadanie, pokaz, realizacji zadań.	Cały rok	Nauczyciele uczący w klasach I- III	Uczeń: -opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; -prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; - podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
2. Świat zawodów i rynek pracy.	Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach.	Cały rok	Nauczyciele uczący w klasach	Uczeń:

	Metody pracy: opowiadanie, pokaz, realizacji zadań.		I- III	<ul style="list-style-type: none"> - odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; - opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; - opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach. Metody pracy: opowiadanie, pokaz, realizacji zadań.	Cały rok	Nauczyciele uczący w klasach I- III	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

				<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje treści, których lubi się uczyć; - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<p>Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach.</p> <p>Metody pracy: opowiadanie, pokaz, realizacji zadań.</p>	Cały rok	Nauczyciele uczący w klasach I- III	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.
Klasy IV – VI				
1. Poznawanie własnych zasobów.	<p>Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach.</p> <p>Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne</p>	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; - wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych

	według potrzeb.			<p>dziedzinach życia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułuje wnioski na przyszłość; - prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
2. Świat zawodów i rynek pracy.	<p>Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach.</p> <p>Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb</p>	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; - opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; - wyjaśnia rolę pieniądza we

				współczesnym świecie i jego związek z pracą.
3. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach. Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb.	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący	Uczeń: - opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.
4. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Forma pracy: zbiorowa i praca w grupach. Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb	Cały rok	Wychowawcy klas, nauczyciele uczący	Uczeń: - wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Klasa VII – VIII

<p>1. Poznawanie własnych zasobów.</p>	<p>Forma pracy: zbiorowa, indywidualna i praca w grupach. Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb.</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zawodu; - rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); - dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
<p>2. Świat zawodów i rynek pracy.</p>	<p>Forma pracy: zbiorowa, indywidualna i praca w grupach Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb. Spotkania z lokalnymi</p>	<p>Cały rok</p> <p style="text-align: center;">III</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; - porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami

	<p>pracodawcami. Udział w spotkaniach przedstawicieli szkół z innych powiatów.</p>			<p>ryнку pracy i oczekiwaniami pracodawców; - wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; - uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; - analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; - wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; - dokonuje autoprezentacji.</p>
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.</p>	<p>Forma pracy: zbiorowa, indywidualna i praca w grupach Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe, wyjścia na dni otwarte i inne według potrzeb.</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; - analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; - charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz

				<p>możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;</p> <p>- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.</p>
<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.</p>	<p>Forma pracy: zbiorowa, indywidualna i praca w grupach</p> <p>Metody pracy: pogadanka, pokaz, gry dydaktyczne, zajęcia warsztatowe i inne według potrzeb.</p> <p>Możliwość korzystania z indywidualnych konsultacji z psychologiem w ramach współpracy z PP-P Brzozowie.</p>	Cały rok	Wychowawcy klas, pedagog	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; - określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; - identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; - planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

8. Ewaluacja.

Ewaluacja ustna programu na podstawie informacji zwrotnej przekazanej przez uczniów i rodziców, śledzenie losów absolwentów szkoły.